

(Det talte ord gælder)

Andenbehandling af budgetforslag 2027 og overslagsårene 2028-2030

Budgettale

Astrid Aller (F), 1. oktober 2026

Kære kolleger.

Da vi færdiggjorde den her budgetaftale, der var en meget lettet og stolt og også ret træt version af mig, der gik fra bordet.

Derfor vil jeg også starte med at sige tak til alle de partier, der har været med i aftalen. Det er allerede blevet sagt to gange, men jeg synes at aftalen her, den understreger, at der findes en vej for samarbejde på det her rådhus. Hvor der både er plads til ideologi og til kommunens basale, grundlæggende behov. Hvor vi både kan tale om, hvad byen virkelig har brug for, for at kunne fungere, og hvor der også er plads til, at man kan melde og markere sig på nogle af de sager, som er vigtige for et enkelt parti, men ikke nødvendigvis er vigtig for alle partier. Det synes jeg, er en stor styrke. At kompromiset ikke skal betyde, at vi ikke kan være uenige også.

Det er et budget, hvor der er lagt vægt på rugbrødsarbejdet fremfor på sjov og ballade. Hvor fokus har været at gribe så mange som muligt, før korthuset vælter for dem, og det er også en aftale, der bærer præg af, som borgmesteren for et øjeblik sagde, stigende udgifter på socialområdet. Det er en aftale, hvor vi har lagt en kæmpe vedligeholdelsesplan for kommunens ejendomme, med håbet om at oppe intentionerne på et senere tidspunkt, og hvor vi har sat penge af til de skoler, hvor fremtidens små københavnere skal lære at læse og regne.

Derfor kan det heller ikke komme som den helt store overraskelse for nogen her i salen, efter at have hørt både førstebehandlingen og nok også hørt alle SF'ere fable

om boliger, børn og begrønning, at SF gik ind til forhandlingerne med blikket stift rettet på boligmarkedet. Det var rigtig vigtigt for os, at vi fik fortsat det arbejde, som vi allerede med overførselssagen igangsatte og som vi, med de mange samarbejder vi har haft siden første januar, har igangsat for at sikre en by, hvor flere kan blive boende i fremtiden. Hvor det er til at betale for forskellige slags københavnere, og hvor der er flere boliger at bo i.

Derfor er jeg glad for, at vi igen har fundet penge til at etablere flere andelsboligforeninger, sikret driften i almene boligbyggerier, der er på vej og sat tempo på sagsbehandlingen af lokalplaner, så vi kan nedbringe ventelisterne og få gang i byudviklingen. Så vi både sørger for, at der er de boligtyper, som københavnernes drømmer om, og at der er boliger nok til københavnernes. For vi har behov for begge dele.

Det gør sig også gældende for det problem, vi i årevis har råbt højt om i SF. Nemlig, skyggehopperne i byen. Det er virkelig, virkelig godt, at der nu er et lovforslag i høring. Jeg er meget stolt af, at vi med overførselssagen satte gang i boligpatruljen og nu har finansieret den, sådan at vi viser, helt klart, at vi er klar fra dag et, når lovgivningen træder i kraft, til at sørge for, at boliger i København bliver brugt som boliger, ikke som hoteller.

Så har vi med dette budget sørget for, at der er plads til børnene i klasserne. Også helt bogstaveligt talt. I husker måske, at jeg for fem uger siden sagde, at vi ønskede, at der kom færre børn i klasserne – og at vi skulle starte med de mindste. Det gør vi nu. Med et klasseloft i de første år i folkeskolen giver vi bedre plads til, at de mindste føler sig set og hørt. At de får den hjælp, tid, rum og ro, der er brug for, så de kan trives.

Det gælder for børn såvel som for voksne, at de har det behov. Derfor har vi sørget for, at der også bliver taget sig af personalet i institutionerne. Jeg er især glad for, at vi kan blive ved med at uddanne meritpædagoger og -lærere, sundhedsplejersker og vi får lavet mentorordninger, så der bliver taget godt imod dem. Og selvfølgelig, noget jeg gerne vil kvittere nogle af vores rigtig gode kolleger for, et stærkt fokus på forberedelsestid. Det skal kunne mærkes, der hvor der er brug for det. For skal personalet have tiden til at tage sig af børnene, skal vi sørge for, at de har de rette vilkår til det.

Derfor er det også rigtig godt, at vi har sat penge af til at leve op til de minimumsnormeringskrav, som ligger i lovgivningen.

Der er et par indsatser, jeg gerne vil fremhæve, som jeg er særlig stolt af som SF'er, er kommet med i budgettet. Den første er forældregrupper. Vi havde besøg folkene bag initiativet om forældregrupper for nogle uger siden. De fortalte, hvor meget det betød, at de i dag er bedre i stand til at hjælpe de forældre, som står i den desperate situation, at deres børn trives så dårligt i skolen, at de ikke kan komme af sted. Det kan være en enormt ensom situation for en familie at være i. Derfor skal vi selvfølgelig både være bedre til som skole at sørge for, at alle børn kan trives i skolen, men vi skal samtidig også tage os af de forældre, som skal gribe deres børn, når de er derhjemme.

Den anden er flere forløb på efterfødselstilbuddet. Da vi gik i gang med det initiativ, der vidste vi godt, at der var et stort behov for hjælpen. Men vi vidste nok ikke, at behovet var så stort – at så mange kvinder havde brug for efterfødselstilbuddet. At det nu bliver muligt at hjælpe langt flere – og skære ugevis af ventetiden – det er virkelig en stor glæde.

Og en tredje er, at vi nu ansætter flere sagsbehandlere til de københavnere, der skal have et fleksjob – så flere kan komme ud og gøre gavn på byens arbejdspladser. Så flere af arbejdspladserne de kan opdage, at der ligger nogle kæmpestore ressourcer, som bare skal bringes i spil.

Og så bliver byen grønnere allerede fra næste år. For vi har haft de lange briller på med det her budget. Vi har set på udviklingen af kultur- og idrætslivet i København mange år frem i tiden. Vi har talt om metro, og hvordan vi får udviklet den i fremtiden – sådan at næste stop kan komme til at hedde Rigshospitalet.

Men det har også været vigtigt for os, at vi ikke kun taler om de grønne tiltag, der kan slå igennem om fem eller femogtyve år, men også om det, der kan ske allerede næste år.

Derfor er jeg virkelig glad for, at vi har sat flere penge af til at lave de skovbede rundt omkring i byen, hvor træerne kan hjælpe hinanden med at overleve, fordi vi ikke bare planter ét lille træ i et hul, men planter flere træer sammen, at vi redder nogle af de træer, der ellers stod til at blive fældet, når der skal gøres plads til kommende metrolinjer og vi får flere grønne gader og udvider puljen til plantehuller, så københavnernes selv kan gå ud og være med til at bestemme, hvordan byen skal begrønnes og selv plante og passe planterne.

Og så har vi pustet luft i Ekspertgruppen for Ren Luft. Tak til de andre partier for at være med til at bakke om det. Det er en stor glæde. For når vi skal sikre cykelstierne og sikre skoleveje, så skal vi også sørge for, at den luft man trækker ind, når man bevæger sig gennem byen, den er sikker og sund.

Jeg nævnte i starten af min tale, at det her er en budgetaftale med fokus på rugbrødsarbejdet. Jeg synes også, det er vigtigt at lægge mærke til, at i rigtig

mange af de tiltag som er ønsket ind af partierne, der er det tydeligt, at man har haft et fokus på, hvordan vi løser nogle meget konkrete problemer, som københavnernes møder hver dag.

Jeg vil også være ærlig og sige, at de økonomiske problemer, der har fyldt rigtig meget på socialområdet, dem er vi nok ikke færdige med at tale om i budgetkredsen. For der er nogle enormt store udfordringer med prisstigninger på området, og der skal vi tage os af nogle af de allermest udsatte i vores by.

Vi har prioriteret boligerne, børnene, den grønnere by og den levende by. En by hvor vi griber dem, der har brug for os. Det er jeg stolt af at sige, at jeg synes, man kan se i budgettet.

Tak for ordet, og mange, mange tak til jer alle sammen for samarbejdet.